

Přijďte si do Kotelny
pro knihu

Strany 14–15

Vyhrajte knihu fotografií Olomouce a dobroty z infocentra

V podloubí olomoucké radnice, v historickém jádru města na Horním náměstí, se nachází Informační centrum Olomouc. Je otevřeno denně a návštěvníkům i obyvatelům města poskytuje praktické informace o památkách, kulturním dění v Olomouci a blízkém okolí, ubytování a místních restauracích. Pracovníci infocentra vám pomůžou zorientovat se v městské hromadné dopravě, poskytnou vám tipy na výlet nebo jiné volnočasové aktivity.

Infocentrum také nabízí propagační materiály, suvenýry, mapy, publikace, regionální produkty, turistickou slevovou kartu Olomouc region Card nebo vstupenky na kulturní akce. Objednat si zde můžete individuální prohlídku města s průvodcem nebo si vybrat z pestré řady komentovaných prohlídek.

Radniční informační centrum je také sponzorem naší čtenářské soutěže. Tentokrát je možné vyhrát exkluzivní obrazovou publikaci fotografky Mileny Valuškové, která vás provede nejen historickým městem a jeho pamětihodnostmi, ale i současnou a kulturní Olomoucí. K tomu doplníme zážitek pro vaše chutě – olomoucký med, sirup, čokoládu a bylinný čaj, vše v barvách našeho města.

Stačí správně odpovědět na soutěžní otázku a mít štěstí při losování:

V kterém měsíci se pravidelně koná celostátní Týden turistických informačních center?

Své odpovědi pošlete do 30. dubna 2026 včetně na e-mail: mmol.osv@olomouc.eu, uveďte své jméno, adresu a telefon. Dárkové sady s knihou a dobrotami z Olomouce čekají na dva vylosované výherce.

Informační centrum Olomouc

Horní náměstí – podloubí radnice

+420 585 513 385

+420 585 513 392

infocentrum@olomouc.eu

[f](#) [@](#) [X](#) Olomouc Tourism

[#myolomouc](#)

Otevřeno denně | eshop.olomouc.eu

tourism.olomouc.eu

6–7 Jarní program nabídne vycházky, tvoření, sport i oblíbenou veselici

9 Chomoutovský klub zažil netradiční besedu

10 Maltézská pomoc Olomouc je tu pro vás

18 Vůně tvarůžků: Olomoucký tvarůžkový festival je za rohem

Olomoucký senior, čtvrtletník olomouckých seniorů

13. ročník. Vydává statutární město Olomouc, Horní nám. 583, 779 11 Olomouc, IČ: 00299308.

Šéfredaktor JUDr. Hynek Pečinka, LL.M. (hynek.pecinka@olomouc.eu), editor Mgr. Michal Folta (fmichal@centrum.cz), sazba MMOL.

Počet výtisků: 4 000 ks. Tiskne: Profitisk Olomouc, a. s.

Registrační číslo: MK ČR E 21554. Toto číslo vyšlo 17. března 2026.

Krásný den, milí čtenáři, těší mne, že vás mohu pozdravit v prvním letošním čísle našeho magazínu Olomoucký senior. A jelikož jde o číslo jarní, je zcela přirozené, že na jeho stránkách najdete hodně tipů na malé procházky i větší výlety, různé volnočasové aktivity i sportovní události. To ovšem není ani zdaleka vše.

Za velmi důležité považuji informace pro ty čtenáře, kteří pečují o někoho blízkého. Neformálně pečujících je mezi námi nepochybně spousta, a přitom jen někteří vědí, že při takové osobně velmi náročné péči mají nárok na různorodou pomoc. V Olomouci je už dnes poměrně snadné se dozvědět, v jakých ohledech může být těmto lidem společnost nápomocna.

Na dalších stránkách zjistíte, co chystá odbor sociálních věcí olomouckého magistrátu, rozhovor s bioložkou a výtvarnicí dá nahlédnout, jaké zázraky se odehrávají ve světě hmyzu, a v rubrice historie najdete zajímavou kapitulu z dějin osídlení Kansasu, na němž se podíleli i vystěhovalci z Olomouce.

Přeji vám příjemné dny, nabíjející jarní počasí a dobrou náladu.

Kateřina Dobrozemská,
náměstkyně primátorky

Pokračujeme i letos! Olomouc opět nabídne tipy pro duševní i tělesnou pohodu

Olomouc jako obec přátelská rodině a seniorům chce i letos nabídnout smysluplné aktivity, tentokrát zaměřené na duševní a fyzickou pohodu. V loňském roce město už poněkoliakrát obdrželo titul Obec přátelská rodině a seniorům. Tím v celostátní soutěži oceňuje Ministerstvo práce a sociálních věcí města a obce, které přispívají k lepší kvalitě života rodin a seniorů na svém území.

Z odměny vyplynuly další aktivity

S titulem je spojena i finanční prémie, která pro Olomouc činila zhruba milion korun. Tato částka posloužila k realizaci volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi a nejstarší generaci občanů města, vzdělávacích aktivit pro děti, rodiče a seniory nebo třeba na dovybavení venkovních a vnitřních prostor sloužících setkávání veřejnosti. Všechna opatření koordinoval odbor sociálních věcí magistrátu spolu s dalšími odbory úřadu i externími partnery. V **Komunitním centru Pešek** v městské části Povel proběhlo od září do konce roku celkem 63 akcí, které navštívilo 976 občanů. Byly to

například lekce cvičení pro seniory a pro rodiče s dětmi, besedy o cestování nebo výtvarné a kuchařské dílničky.

V rámci podzimních **Týdnů duševního zdraví** také proběhly tři besedy pro rodiče dětí zaměřené na podporu psychické pohody dětí a správné ošetřování jejich emocí. Toto téma se přeneslo i na půdu škol, kde téměř 400 žáků prošlo programy zaměřenými na duševní pohodu a na prevenci negativních jevů, jako jsou závislosti, šikana, toxické vztahy nebo kyberšikana. V říjnu proběhl již 11. ročník konference rodinné politiky města Olomouce, jehož společným tématem bylo „bláznit je normální“.

Ve zdravém těle... zdravý Olomoučan

Velký zájem vyvolal v září sportovní edukační Den se Sportimáčkem na Korunní pevnůstce, který byl určen zejména pro děti z mateřských a základních škol. Zapojilo se do něj 300 dětí, které měly možnost vyzkoušet si aktivity a inspirovat se k pravidelnému pohybu. Cvičební sady Sportimáčku následně město

pořádalo pro dvě školky, včetně proškolení personálu.

Olomouc v soutěži Obec přátelská rodině a seniorům bodovala i tím, že město řadu let nechává školní hřiště téměř ve všech městských částech otevřená pro veřejnost, a malí a velcí Olomoučané tak mohou ve volném čase zdarma ve svém sousedství sportovat. Z odměny byly zakoupeny sportovní potřeby pro vybraná hřiště, kde se pak budou zájemcům půjčovat. Dostalo se i na pobočky Knihovny města Olomouce, které získaly nové hračky a pro komunitní zahradu venkovní lavice.

„Velmi oceňuji zapojení Olomoučanů do aktivit, které jsme jim nabídli za podpory dotace Ministerstva práce a sociálních věcí. Z reakcí účastníků víme, že přispěly k jejich životní pohodě. Věřím, že další opatření, jako zmíněné dovybavení městského prostoru, ocení i ti občané, kteří se organizovaných aktivit nezúčastnili. Protože tato opatření budou sloužit i jim,“ sdělila náměstkyně primátorky Kateřina Dobrozemská, která byla za realizaci projektu Obce přátelské rodině a seniorům odpovědná. Aktivity v Klubu volnočasových aktivit Pešek budou pokračovat i letos. Od února se mohou malí i velcí účastnit oblíbených lekcí jógy a cvičení pro seniory, cvičení rodičů s dětmi, lekcí line dance a dalších aktivit. Všechny jsou zdarma nebo za symbolický poplatek.

Přehled plánovaných aktivit naleznete na stránkách prorodinu.olomouc.eu nebo přímo v rezervačním systému aktivni.olomouc.eu, kde je nutné si své místo z kapacitních důvodů rezervovat. Postupně tam budou přibývat další akce.

Hynek Pečinka

Patříte mezi neformálně pečující? Využijte nabídku pomoci!

V Olomouci zahájila provoz dvě nová Centra pomoci neformálně pečujícím osobám. Pokud se staráte o někoho blízkého, ať už je to partner, dlouhodobě nemocné dítě, nebo třeba pomáháte s péčí u sousedů, přátel či jinde, můžete využít pomoci, kterou vám nabízí ZDARMA v rámci svého projektu sdružení Edukol. Ve spolupráci s Odborem sociálních věcí Magistrátu města Olomouce otevírá kontaktní místa, kde se lidé mohou poradit se sociálními pracovníky ohledně zajištění široké škály pomoci v jejich nelehké situaci.

První centrum mohou občané navštívit v prostorách KS v Polské ulici 57 vždy v úterý od 15 do 17 hodin, druhé je k dispozici v rámci KS na Tererově náměstí 2 každý čtvrtek rovněž od 15 do 17 hodin.

Projekt také nabízí zdarma účast na seminářích, které zejména nově pečujícím poskytnou základní informace o formách finančních příspěvků na péči a přehled o kompenzačních pomůckách. Konají se 16. dubna a 18. června vždy od

15–17 hodin v Klubu seniorů na Tererově náměstí 2 v Olomouci. Dále mají pečující osoby možnost účastnit se relaxačně-vzdělávacích akcí, kde se v příjemné atmosféře alespoň na chvíli uvolní a dozví se řadu dalších přínosných informací. Vše důležité se dozvíte na [www](http://www.neformalnepecujici.cz).

neformalnepecujici.cz, kde se můžete na akce také přihlásit.

„Budeme moc rádi, pokud se na nás obrátíte v situaci, kdy budete potřebovat specializovanou pomoc. Naši poradci ochotně přijedou až k vám domů,“ uvedl vedoucí projektu Martin Štainer. **(red)**

Nenechme se napálit podvodníky!

Starší lidé tvoří přibližně 5 až 10 % celkového počtu obětí trestných činů. Pokud jde ovšem o podvody, tvoří senioři i přes 70% obětí! Co s tím? V posledních letech se podvody na seniorech přesunují do virtuálního prostředí. Dříve strážníci řešili ročně značné množství přestupků souvisejících se zákazem podomního a pochůzkového prodeje. V této oblasti ale došlo k významnému útlumu. Podvodníci se teď z chodeb domů přesunují do

kyberprostoru. Množí se příběhy seniorů, kteří naletěli falešným bankéřům, stali se obětí investičních podvodů nebo se podvodníkům podařilo vylákat údaje k jejich bankovním účtům.

Jak se tedy bránit:

- nikdy nikomu do telefonu nesděluje své bankovní údaje,
- při podezřelém hovoru zavěste a sami zavolejte na oficiální číslo banky/policie,

- na žádnou zprávu (SMS, WhatsApp) o penězích nereagujte okamžitě, vždy si to ověřte přes jiný komunikační kanál,
- nikdy neposílejte peníze na účty, které neznáte,
- nepouštějte do bytu cizí lidi,
- smlouvy neuzavírejte pod tlakem,
- kontaktujte policii.

Petr Čunderle,
Městská policie Olomouc

Jarní program nabídne vycházky, tvoření, sport i oblíbenou veselici

Olomoucký magistrát připravil pestrý jarní program pro členy městských seniorských klubů. Těšit se mohou na tradiční turistickou výzvu, velikonoční tvořivé setkání, sportovní turnaj i oblíbenou veselici. Jarní měsíce tak nabídnou seniorům nejen pohyb a nové poznatky, ale především příležitost k setkávání a sdílení společných zážitků.

Sejdeme se u Svitav: radost z pohybu i společných setkání.

V březnu pokračuje další ročník vyhledávané turisticko-společenské akce nazvané Sejdeme se u Svitav. Její vyhodnocení je plánováno na začátek června.

Velikonoční tvoření i cestopis o Skandinávii.

Ve čtvrtek 26. března jsou senioři zváni do Klubu seniorů Peškova na Velikonoční tvoření. Dopolední i odpolední program nabídne prostor pro vyrábění dekorací, společné zpívání i přátelské povídání. Třešničkou na dortu bude zajímavá přednáška o tom, jak se

slaví velikonoční svátky v různých zemích Evropy.

Hned 1. dubna se v 15 hodin v Klubu seniorů Peškova uskuteční cestopisná přednáška na téma Skandinávie – cesta na Nordkapp. O své zážitky z cest se podělí manželé Poulíkovi, mezi členy klubů dlouhodobě velmi populární. Kapacita sálu je omezená, rezervace místa na aktivni.olomouc.eu.

Bowlingový turnaj seniorů.

Ve čtvrtek 16. dubna se v bowlingovém centru Šantovka koná tradiční bowlingový turnaj seniorů, který každoročně spojuje hráče z olomouckých klubů a jejich kolegy ze spřáteleného Hradce Králové. Akce, která slibuje sportovní zábavu, dobrou náladu a přátelskou atmosféru, patří mezi vyhledávaná seniorská setkání jarní sezony.

Turnaj a bude probíhat přibližně od 11 do 13 hodin. Hráči budou ve smíšených pětičlenných týmech bojovat o co nejlepší výsledky, přičemž kromě soutěžení je hlavním cílem podpora vzájemného setkávání a sportovního ducha mezi seniory. Stejně jako v minulých letech se očekává vysoká účast – okolo 160 hráčů z olomouckých klubů a z Hradecka.

Inspirace z Helfštýna i tradiční Veselice pro seniory na Floře.

Ve středu 22. dubna se uskuteční výjezdní setkání vedoucích olomouckých klubů seniorů na hradě Helfštýně. Program je koncipován tak, aby účastníkům přinesl nové zážitky, informace i inspiraci, které následně předají členům svých klubů. Vyvrcholením jarního programu bude 14. května tradiční Veselice pro seniory na Výstavišti Flora Olomouc. Návštěvníci se mohou od 13 do 19 hodin těšit na zábavu, tanec, hudbu i občerstvení. A jak organizátoři s úsměvem dodávají – možná přijde i kouzelník.

Dagmar Pěničková

Klub pro seniory Peškova zažil velkou spoustu akcí

Náš klub uspořádal v roce 2025 pro své členky a členy mnoho zajímavých akcí – různé přednášky, zájezdy, promítání filmů a také každý měsíc vědomostní kvízy. Hráli jsme i bingo a uspořádali jsme tombolu. V prosinci nás navštívili Mikuláš, anděl a čert s velkým množstvím dárků pro všechny členy klubu. Závěr roku jsme společně oslavili a pěkně se pobavili, za doprovodu kytary jsme si zazpívali koledy a další písně. S přáním zdraví a spokojenosti do roku 2026 jsme se rozešli domů.

Milada Koloušková,
vedoucí KS Peškova

Sedmnáct let klubu ve Fischerově ulici

Ve středu 28. ledna oslavily členky našeho Klubu pro seniory Fischerova sedmnácté narozeniny klubu. Na slavnostní schůzce jsme si připomněly některá čísla, která se našeho klubu týkají. Za celou dobu fungování prošlo klubem celkem 116 osob a konalo se 852 setkání. Náš průměrný věk je letos 83,4 let. V lednu také oslavily tři naše členky narozeniny, celkem 270 let (97+93+80). Do celá zajímavé počty. Do dalších let jsme si popřály hlavně zdraví a to přejeme všem seniorům.

Vladimíra Slavíková, vedoucí KS Fischerova

Klub Karafiátová je tu bezmála čtvrtstoletí

Náš klub je tu už 24 let a jeho členové jsou aktivní v mnoha oblastech. Navštěvujeme spolu kulturní akce, podnikáme vycházky do přírody a také výlety za poznáním. Svá těla tužíme jógou na židli, cvičením v bazénu nebo bowlingem. Jsou mezi námi i zdatní turisté. Mozek posilujeme kvízy, besedami a přednáškami. Scházíme se v hojném počtu a je nám spolu fajn. Že nám nechybí smysl pro humor, dokládá foto z masopustního odpoledne.

Jitka Skácelová, vedoucí KS Karafiátová

Start roku se droždínským seniorům vydařil

Protože pošourné dny začátku roku k procházkám nelákaly, vsadili jsme v droždínském klubu na vzdělávání. Nejprve k nám zavítal pan Martin Poppa a informoval o činnosti vznikajícího centra pro pomoc lidem, kteří pečují o blízkého, a přitom nejsou profesionály. Takže víme, že je možné využít návštěvu psychologa, rehabilitační cvičení pro pečujícího, odlehčovací služby a podobně.

Posezení 20. ledna (díky množství dotazů z našich řad opravdu nešlo o přednášku) s paní doktorkou Bretšnajdrovou z oddělení geriatric nám udělalo velikou radost. Každého potěšilo, že si můžeme dát skleničku vína, nemusíme se odříkat kávy, že beze strachu vše můžeme, samozřejmě s mírou. Že chozením do klubu plníme hned dvě věci „správného“ stárnutí; chodíme pěšky, hýbeme se a jsme mezi přáteli, s nimiž se zasmějeme, někdy i zazpíváme, když má někdo narozeniny. Můžeme si bez ostychu dát někdy třeba zákusek, jindy koblíhu, tlačenkou nebo chlebiček, protože nám to dělá radost, a to je správné!

Poslední ze série zimních vzdělávacích programů roku 2026 nás okouzila. Paní doktorka Markéta Karasová nám vpravdě sehrála dvouhodinové

představení na téma nutriční výživa. Neuvěřitelně zábavnou formou vysvětlila mnoho věcí. Například proč jsou lepší tvarohové koláče než ty s povídky, proč jsou těstoviny uvařené al dente výživnější než rozvařené, že bílkovina je pro nás zásadní, i když nám svaly už asi nenarostou. A také trpělivě odpovídala na desítky dotazů. Prostě dvě lednové a únorové vzdělávací akce byly nejen užitečné, ale i zábavné, což jsme si ani nepředpokládali.

A ještě jsme si užili jednu radost. Oslavili jsme 94. narozeniny naší nejstarší členky. Patřila k tomu

samozřejmě jedna sklenička na zdraví, slané a sladké občerstvení a spousta písniček.

Pokud jde o naše plány, ty se utvářejí. Některé akce vzniknou „samy od sebe“, bez přípravy, jiné je třeba probrat, zda se nám do nich chce, jaká bude účast... Nabízí se například povídání o přírodních parcích na jihu USA, zámek ve Vsetíně, zájezd do východních Čech či třeba přednáška o judaismu. Plány máme a snad na ně, jako neustále zaměstnání důchodci, také najdeme čas.

Marie Dosoudilová,
vedoucí KS Droždín

Chomoutovský klub zažil netradiční besedu o knihách

Na první únorové setkání jsme v našem klubu naplánovali besedu s paní knihovnicí z chomoutovské pobočky Knihovny města Olomouce. Seznámila nás se zajímavými knihami, které tato knihovna čtenářům nabízí. Pak se zaměřila na knihy od Agaty Christie a Vlastimila Vondrušky.

Po seznámení s knihami jsme soutěžili ve znalostech knih a filmů. Za správnou odpověď jsme dostali

papírové kolečko a podle počtu koleček mělo být výsledné pořadí umístění. Většina z nás odpověděla správně. Za kolečka jsme získali tři míčky, které jsme házeli do nádoby. Míčky však hodně vyskakovaly. Ale jedna vítězka, která vhodila všechny tři míčky, se našla a dostala sladkou odměnu. Bylo to odpoledne velice zajímavé a také hodně legrační.

Soňa Vlachová,
vedoucí KS Chomoutov

O službách, které pomáhají zůstat v domácím prostředí

Zůstat co nejdéle doma, ve známém prostředí, obklopeni svými blízkými – to je přání většiny z nás. Ne vždy to ale jde bez pomoci. A právě o tom jsou besedy se Střediskem pečovatelské služby Charity Olomouc.

V posledních měsících jsme navštívili kluby pro seniory, chráněné bydlení, gymnázium i obecní setkání. Společně jsme mluvili o tom, jaké jsou možnosti podpory, jak může pečovatelská služba pomoci, když už každodenní činnosti začínají být náročnější, nebo kam se obrátit, když člověk pečuje o blízkého. Na besedách se často otevírají velmi osobní témata. Sdílíme zkušenosti, obavy i radosti. Pečující přinášejí své příběhy, senioři se ptají, jak si usnadnit život doma, a lidé z okolí chtějí vědět, jak být nablízku potřebným. Vždy nás těší, když odcházíme s pocitem, že setkání mělo smysl.

Na podzim jsme zavítali například do Tršic a Bukovan, nedávno do Drahanovic a v únoru do Řepčína

a Doloplaz. Radi přijedeme i k vám – do vašeho klubu, obce, společenství či organizace. Stačí se ozvat a společně domluvíme termín.

Máte zájem o besedu? Kontaktujte nás ve Středisku pečovatelské služby Charity Olomouc, telefonicky nebo e-mailem. Besedu připravíme na

míru vašim potřebám, srozumitelně a s respektem ke každému účastníkovi.

Kontakt:

Bc. Kateřina Čejková,
Charita Olomouc
katerina.cejkova@olomouc.charita.cz
tel.: +420 736 765 121

Schází vám lidský kontakt? Maltézská pomoc Olomouc je tu pro vás

Stárnutí či zdravotní omezení s sebou občas přináší pocit, jako by se svět kolem nás zmenšoval. Není už tak snadné vyrazit na nákup, vyřídit potřebné dokumenty na úřadě nebo si jen tak s někým popovídat u kávy. Pokud máte pocit, že na vše zůstáváte sami, rádi bychom vám řekli jedno: Nemusíte v tom být sami.

V Maltézské pomoci se snažíme o zkvalitnění života seniorů a osob se zdravotním postižením žijících v Olomouci a okolí, kterým chybí kontakt s okolním světem nebo potřebují podpořit v běžných činnostech. Jsme tu, abychom byli vašimi

partnery. Pomůžeme vám s rozvojem vašich zájmů, ať už jde o tvoření, čtení nebo vzpomínání. Nabízíme zprostředkování kontaktu se společností, abyste měli nové zážitky. Pomáháme se zvládáním osamocení, abyste se necítili sami. Nabízíme i učení se novým dovednostem jako ovládání telefonu, počítače nebo zvládnutí jízdy městskou dopravou. Poskytujeme i doprovod na úřady, k lékaři nebo při vyřizování důležitých záležitostí. Kromě našich odborných pracovníků máme kolem sebe úžasnou skupinu dobrovolníků. Jsou to lidé všech věkových kategorií, kteří svůj volný

čas věnují právě vám. Často se z takových setkání rodí krásná přátelství. Stačí společná procházka parkem nebo hodinka povídání nad čajem a den je hned veselejší.

Nezůstávejte na to sami! Každý z nás se občas ocitne v situaci, kdy potřebuje oporu, pochopení nebo obyčejný lidský kontakt. Pokud to tak cítíte i vy, neváhejte nás kontaktovat. Bez obav, bez ostychu a třeba jen pro více informací kontaktujte vedoucí služby Lucii Švábovou na telefonním čísle 731 619 695 nebo na e-mail seniori-ol@maltezskapomoc.cz. Provázíme vás s úctou a laskavostí. **(mp)**

Jsou MEZI NÁMI. Pohádkové babičky a dědečci, prostě dobrovolníci

I v Olomouckém kraji jsou mezi námi ti, kteří neváhají darovat svůj čas jiným a jako dobrovolníci všech věkových kategorií se věnují činnostem v nejrůznějších oblastech. Jednou z nich je také dobrovolnictví seniorů – tzv. „pohádkových babiček a dědečků“.

Zastřešující organizací tohoto programu je Mezi námi, o. p. s., která dlouhodobě šíří v ČR myšlenku smysluplnosti mezigeneračního propojování a v současné době působí ve všech 14 krajích republiky. V každém z těchto krajů pracuje koordinátor, který zprostředkovává kontakt mezi zájemci o dobrovolnictví a mateřskou školou, která by chtěla mít „svou pohádkovou babičku či dědečka“. Kromě mateřských škol je však koordinátor také v kontaktu se seniorskými zařízeními, protože dlouhodobou strategií organizace je kromě podpory dobrovolnictví také zavedení mezigeneračních aktivit do všech seniorských zařízení v ČR, podpora místa seniorů ve společnosti a mezigeneračního respektu. Více informací o organizaci naleznete na www.mezi-nami.cz.

V současnosti jsou mezigenerační aktivity registrovány již v 240 seniorských zařízeních z celkového počtu 500 zařízení v celé České republice. V Olomouci jsou aktuálně do mezigeneračního programu Povídej zapojena tato předškolní a seniorská zařízení:

MŠ Selské náměstí, Chválkovice
▪ DS Pohoda Chválkovice ▪ MŠ Novosadská, Olomouc ▪ Senevida (dříve SeneCura) Olomouc ▪ MŠ Rooseveltova, Olomouc ▪ Sociální služby Olomouc – Chráněné bydlení ▪ MŠ Rožňavská ▪ Senevida

(dříve SeneCura) Olomouc ▪ SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Olomouc ▪ Klub Mezi námi, Olomouc ▪ MŠ Herrmannova ▪ Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o. – Centrum denních služeb ▪ RC Heřmánek, z. s.

V těchto zařízeních se děti učí respektu i přirozenému kontaktu se starší generací a senioři získávají novou energii, pocit potřeby a radost z dětské bezprostřednosti. Přínos je oboustranný.

Nejinak je tomu také v případě mezigeneračního programu Přečti, do kterého jsou aktuálně zapojeny MŠ Holice, MŠ Schweitzerova, MŠ Čapka Choda, MŠ Helsinská, MŠ Kopretinka, MŠ Rooeseveltova, MŠ Rožňavská, MŠ Zeyerova, MŠ Svätý Kopeček – Dvorského, MŠ Svätý Kopeček – Kovařovicova, MŠ Žižkovo náměstí, MŠ pro sluchově postižené, MŠ Sokolská, MŠ Michaluské stromořadí, MŠ Lužická,

MŠ Jílová, MŠ Nemilany, MŠ Horka nad Moravou, MŠ Chomoutov, MŠ Loučany, MŠ Ptení, MŠ Olšany u Prostějova, kam za dětmi aktuálně dochází 30 seniorů-dobrovolníků – pohádkových babiček a dědečků. Vzhledem k tomu, že jsou v Olomouci a okolí stále mateřské školy, které svého pohádkového dědečka či babičku nemají, je namístě se zeptat: Jste aktivní, rádi čtete nebo si povídate s dětmi? Hledáte smysluplnou činnost, která má skutečný dopad? Staňte se i vy pohádkovou babičkou či dědečkem! Tato činnost nevyžaduje pedagogické vzdělání. Důležitější je otevřené srdce, spolehlivost a chuť sdílet. Zájemcům pomůže koordinátor i metodické vedení. Zapojením získáte pravidelný sociální kontakt, inspiraci i společenství stejně nadšených seniorů-dobrovolníků.

Bližší informace na tel: 777 007 279

Mgr. Hana Klicperová,
koordinátorka, Mezi námi, o. p. s.

Proměny v hmyzím světě nepřestávají udivovat

Od barevných housenek martináče po hrobaříky, kteří patří k nejpečlivějším rodičům v říši hmyzu. Nová výstava *Proměny ve Vlastivědném muzeu v Olomouci* představí devět druhů hmyzu s překvapivými životními strategiemi: jepice stráví několik let jako larva ve vodě, ovšem dospělý jedinec žije jen několik dní. Šídlo ovládá vzdušný prostor nad hladinou jako dokonalá „helikoptéra“, zatímco jeho larvy jsou obávanými predátory pod vodou. Kobylčí samičky si vybírají partnera podle zpěvu a majky se brání toxinem v kolenních kloubech. To vše zachycuje na svých úžasných kresbách bioložka Magda Bábková Hrochová. Výstava začíná vernisáží 2. 4. 2026 v 17 hodin.

Jak jste se vlastně ke kreslení dostala? A kdy jste si uvědomila, že z původní záliby se postupně stává něco, co vás bude provázet dlouhodobě?

Jsem vystudovaná bioložka. Mám za sebou trojkombinaci biologie, zeměpis a geologie, což je z mého pohledu výhoda, protože člověk díky tomu vnímá souvislosti. A já jsem takový zvědavý tvor, kterého zajímá všechno možné, k čemu zrovna přičichne. Ve výtvarnu jsem ale úplně samouk. Ke kreslení jsem se dostala náhodou. Vlastně jsem začínala tak, že jsem kreslila muší zadky (smích). Abych to vysvětlila, můj bratr, který je taky biolog, jednou potřeboval popsat nové druhy rousců (skupina dra-vých much) a poprosil mě, zda bych nezkusila vědeckou kresbu. A já souhlasila a pomohla mu zaznamenat některé determinační znaky, v tomto případě genitálie.

Biologické vzdělání mi v tvorbě hodně pomáhá. Vím, na co se mám přesně dívat. Vím, že nemůžu změnit počet článků tykadla nebo deformovat nohu. Musím sledovat detaily, kde jsou chloupky, jaké mají barvy, jaké jsou proporce. Obrázek musí být nejen hezký, ale i věrohodný.

Kdy přišel ten moment a vy jste si řekla, že by mohly fungovat samostatně, jako výstava v muzeu, která má vlastní příběh a téma?

Moje kresby se již objevují jak ve staré expozici Příroda Olomouckého kraje, tak i v nové expozici Příroda od počátku bez konce. A naší

scénografce Terezině Černohorské se líbily jejich originály a napadlo ji, že by bylo zajímavé je vystavit samostatně. Mně ale připadalo, že tak, jak vznikaly pro grafiku expozice, působí trochu bez ladu a skladu.

Bioložka Magda Bábková Hrochová

Byly kreslené pro konkrétní místo nebo prvek instalace, ne jako ucelený soubor. Začala jsem proto hledat něco, co by je spojovalo a dalo jim jasnou myšlenku.

Když jsme se dívaly na starší kresby, uvědomila jsem si, jak moc mě fascinují životní cykly hmyzu, vlastně cykly obecně. Už samotné hledání podkladů pro kresby je podle mě tak trochu detektivka. Informace často nejsou pohromadě, člověk musí

pátrat po fotografiích, videích nebo studiích. A když už kresbu dělám, snažím se zachytit celý cyklus tak, aby vynikly všechny důležité momenty a aby ten obrázek dokázal vyprávět příběh.

Proměna – metamorfóza – je ústředním motivem celé výstavy. Co vás na tomto procesu fascinuje natolik, že se k němu stále vracíte a znovu o něm přemýšlíte?

Proměna hmyzu mě fascinuje už spoustu let. Kdykoli najdu prázdnou kuklu nebo kokon, říkám si, co se tam vlastně odehrává. Nejde jen o to, že by tam něco rostlo. Někdy se část těla doslova rozpadne téměř na buněčné úrovni a pak se znovu poskládá do úplně jiné podoby. Něco se vstřebá a něco jiného naroste. Rozdíl mezi larvou a dospělým jedincem je tak obrovský, že mi připadá skoro neuvěřitelné, že se to vůbec děje. A přitom se to děje milionkrát denně všude kolem nás. Je to něco, co mě nepřestává udivovat, i když o tom čtu a přemýšlím už roky.

Na výstavě představujete devět druhů hmyzu, které reprezentují různé typy proměny. Jak jste se rozhodla, které příběhy návštěvníkům ukázat?

Hledala jsem takové „pikošky“ – něco, co je opravdu zvláštní a podivuhodné, že stojí za to to ukázat. Zároveň mě bavilo, že tyhle zvláštnosti často nejsou u druhů, které jsou prvoplánově krásné nebo estetické. Nejde o to, že bychom měli krásného barevného motýlka a jen se nad ním

kochali. Naopak, ty největší bizarnosti se často objevují u druhů, které nám na první pohled ani nepřijdou zajímavé. Třeba dospělí chrostíci. Ti vůbec nepůsobí výrazně. Já sama jsem je v přírodě často zaměňovala za něco jiného. Nejsou to ty prvoplánově úžasné druhy hmyzu, ale jsou strašně zvláštní a zajímaví.

Pak se tam tak trochu vloudil i martináč hrušňový, pro kterého máme doma slabost. Jeho housenky totiž pravidelně nacházíme na naší zahradě. Objevujeme jejich kokony a vidáme tam i dospělé, někdy dokonce čerstvě vylhlé. A protože jsme na výstavě potřebovali i nějakého motýla, nakonec jsem zavrhlá otakárka fenyklového a místo něj jsem tam dala právě martináče.

Když divák stojí před hotovou kresbou, většinou netuší, kolik času předchází samotnému kreslení. Jak vypadá vaše práce ve chvíli, kdy teprve hledáte podklady a snažíte se poskládat všechny potřebné detaily?

Samotné kresbě předchází hodiny hledání podkladů. Procházím knihy, internet, vědecké ilustrace, odborné články, fotografie i videa. Fotografií mám často obrovské množství, protože potřebuji vidět detaily z různých úhlů. Někdy na jedné fotografii detail vůbec není vidět, takže ho hledám jinde, abych si dokázala představit tvar v prostoru. Třeba u žilnatiny na křídlech musí všechno přesně sedět, někteří odborníci totiž dokážou poznat druh právě podle konkrétní buňky v křídle. A páření kobylek jsem nakonec kreslila podle videa, protože fotografie se mi vůbec nepodařilo dohledat.

Výkresy působí velmi jemně a zároveň přesně. Máte nějaké výtvarné inspirace, které vás provázejí už od dětství a které možná dodnes ovlivňují způsob, jakým se na přírodu díváte?

Jako dítě jsem milovala knihy Mileny Lukešové s ilustracemi Mirko Hanáka. Jeho kresba má takovou snovou atmosféru, trochu připomíná

japonské ilustrace. To mě vždycky oslovovalo. Mám také ráda staré přírodovědné knihy a jejich obrazové tabule. Jsou neuvěřitelně precizní. Některé byly starými technikami tištěné tak, že pokud někteří brouci mají mít kovový lesk, tak se na stránkách opravdu kovově lesknou.

Při přípravě výstavy jste spolupracovala také s kolegy z muzea a využívala depozitáře. Jak vám tyto konzultace pomohly a proč je pro vás důležité, aby návštěvníci viděli vedle kresby i skutečné exempláře hmyzu?

Nejvíce jsem odborné věci konzultovala s naším entomologem Milošem Kristem, který mi hodně pomáhal už od prvního nápadu na výstavu s touto tematikou. Jednak mi půjčil knížku o životních cyklech hmyzu. Tu jsem prolistovala a přečetla tam a zpátky asi čtyřikrát a z ní jsem vytahovala věci, které mě nejvíce zaujaly. Taky jsem z něj „dolovala“ rozumy, jestli neví o něčem dalším, co by mohlo být zajímavé. Pořád mi nutil mšice, ale ty já tak nemám ráda, že jsem je kreslit opravdu nechtěla (smích).

Taky mi v muzejní sbírce našel exempláře hmyzu, které budou vystavené přímo u těch kreseb pro srovnání. Mně na tom přijde fantastické, že je tam dobře vidět, jak jsou ti hmyzí ve skutečnosti malí. Pro běžného člověka je často skoro nemožné sledovat jejich detaily, protože si jich ani nevšimneme, když kolem nás proletí. Na kresbách jsou ale ve větším měřítku, v nějaké konkrétní pozici a s detaily, takže si je člověk může opravdu prohlédnout a porovnat s tím, jak vypadají ve skutečnosti.

U těch devíti vybraných druhů mě pokaždé něco překvapilo. Říkáte si: ty brdlo, to jsem vůbec nevěděla. I když člověk má biologické vzdělání, nikdy nejde tak strašně do hloubky úplně u všeho, aby věděl všechno o každém druhu. U každého z nich mě prostě něco „pinklo do očí“.

Při studiu života v trávě se někdy objevují situace, které mohou připomínat i lidské vztahy nebo strategie přežití. Nacházela jste při práci nějaké paralely mezi hmyzím a lidským světem?

Někdy jsem si při tom připadala skoro jako špion v hmyzím milostném životě. Některé pozice při páření jsou opravdu krkolomné a samec a samice jsou nasměrování úplně jinak, než bychom čekali. Zaujala mě třeba i určitá „emancipace“ u žlabatek, kde jen jedno procento populace tvoří samci a samičky je vlastně ani nepotřebují. A zase jinde samci létají kilometry daleko za samičkou a bojují o ni. Ten hmyzí svět je někdy překvapivě dramatický. Ale tohle všechno platí jen tehdy, když se na jejich život díváme lidskou optikou.

Co by si měli lidé z nové výstavy odnést? Co byste si přála? Je možné, že se promění i jejich vztah k ochraně přírody a okolí?

Aby si odnesli nějaké zajímavé poznatky a možná i vědomí, že nemusí vždycky všechno číst. Když mají před sebou kvalitní obrázky, na které se mohou dívat a kterým mohou věřit, může jim to někdy říct víc než dlouhý text. A taky bych byla ráda, kdyby měli rádi hmyzáky. I takové, po kterých člověk jen mávne rukou, protože mu vadí, že kolem něho u potoka létají nebo mu lezou do očí. Aby se lidé víc dívali kolem sebe a občas přemýšleli nad tím, jaké jiné životy žijí naši spolupoutníci.

Možná to může trochu ovlivnit i jejich vztah k ochraně přírody. Už jen tím, že se začnou víc dívat kolem sebe. Třeba jestli něco z toho, co viděli nakreslené, uvidí i ve skutečnosti. Jestli si uvědomí, že ti „bubáci“ v túni jsou vlastně larvy váček nebo že kolem nich něco bzučí. A aby nechodili jen s peckami v uších, ale občas se zaposlouchali do toho, co se kolem nich děje. Protože ten svět kolem nás je vlastně strašně zajímavý.

Martina Vysloužilová

Knihovna zve do nové pobočky

Knihovna města Olomouce otevřela zcela novou pobočku na Trnkově ulici 521/45, na rozhraní městských částí Povel a Nové Sady. Nese jméno Kotelna a měla by se stát místem komunitních setkání, dobré četby a zajímavých akcí. Všichni jsou zváni, je možno domluvit společnou prohlídku.

- **19. 3. | 17:00** nám. Republiky – **Krásná strojkyně, krutá vévodkyně** – slovenského autora Pavla Vilikovského (1941–2020) představí jeho moravští ctitelé – překladatel Lubomír Machala a vydavatel Martin Reiner
- **26. 3. | 18:00** Kotelna – **Příběhy s Kateřinou Karolovou** – beseda a autorské čtení se známou autorkou detektivních příběhů
- **15. 4., 6. 5., 17. 6. | 10:00** Tabulový Vrch – **Jóga na židli** (nejen pro seniory)
- **16. 4. | 17:00** nám. Republiky – **Černá Hora** – dobrodružné cestování po Balkáně s Jakubem Večeřou
- **21. 4. | 17:00** nám. Republiky – **Hudební večery s MFO** – povídání i hudba se členy Moravské filharmonie Olomouc
- **28. 4. | 16:30** Jungmannova – **Kristián aneb Oldřich Nový v československém filmu** – tajemství ze života oblíbeného herce

- **12. 5. |** ve výpůjční době knihovny Holice – **Peče celá knihovna** – soutěž o nejhezčí a nejchutnější koláč či sladký řez
- **14. 5. | 17:00** nám. Republiky – **101 dní v Bangkoku** – kultura, thajský box i zemětřesení očima Lukáše Kouřila
- **2. 6. | 17:00** nám. Republiky – **Nejslavnější Olomoučan** – život císařského architekta Václava Rendra a svět barokní Olomouce skrze knihu Zdeňka Chupíka
- **11. 6. | 17:00** nám. Republiky – **Cesta světla a naděje Richarda Pachmana** – setkání s držitelem Ceny města Olomouce 2014, zpěvákem, malířem a spisovatelem

KREATIVNÍ DÍLNY PRO DOSPĚLÉ

nám. Republiky, rezervace na 585 545 123, dospele@kmol.cz

- **17. 3. | 16:00** – **Malování suchým pastelem**
- **7. 4. | 16:00** – **Kaligrafie: pero a inkoust**
- **19. 5. | 16:00** – **Tibetské mandaly**
- **16. 6. | 16:00** – **Tvorba vision boardů**

NECHCI STÁT OPODÁL

nám. Republiky – aktivity pro seniory spojené s poznáváním a s používáním moderních technologií, možno

jednotlivě nebo celé „party“, vše ZDARMA a v klidném tempu

- **14. 4. | 10:00** – **Hesla a jejich ukládání** – počet a správná volba bezpečných hesel do moderních zařízení
- **12. 5. | 10:00** – **Umělá inteligence** – výhody a nevýhody nového pomocníka
- **9. 6. | 10:00** – **Pojmy digitální doby** – jak se domluvit s dnešní mladou generací
- **DIGITÁLNÍ ODYSSEA** – nutná rezervace 585 545 123, dospele@kmol.cz

Možnosti:

a) téma rozloženo do 3 bloků:

14., 21. a 28. 4. | 14:00 – **Nastavení mobilu, tabletu, notebooku**
5., 12. a 19. 5. | 14:00 – **Volání a SMS**

9., 16. a 23. 6. | 14:00 – **Focení**

b) kompletní kurz zahrnující výše uvedená témata

20. 4., 28. 5., 15. 6. | 9:00–15:00

- **každý čtvrtek | 9:00–16:00** – **DIGITÁLNÍ PORADNA** – poradíme s obsluhou mobilů, tabletů a notebooků
- **KOMUNITNÍ ZAHRADA** – Zahradní čtení u pobočky Jungmannova od dubna nabízí příjemné posezení či společné zahradničení.

Program Blízká setkání třetího věku slaví 10 let

Jeden z nejkomplexnějších vzdělávacích programů pro seniory v regionu slaví deset let existence. Blízká setkání třetího věku, organizovaná spolkem Pro poznání v science centru Pevnosti poznání Univerzity Palackého v Olomouci, nabídla za dekádu stovky hodin odborných přednášek, cvičení a praktických workshopů. Program propojuje fyziologii, psychologii, IT prevenci, pohybové aktivity i kognitivní trénink a stal se jedním z nejdéle

fungujících projektů svého druhu v ČR. Účastníci se učí porozumět fungování vlastního těla, předcházet nemocem, pečovat o psychické zdraví i orientovat se v rychle se měnícím digitálním prostředí. Do programu postupně přibýly také lekce věnované finanční gramotnosti, zdravotnímu cvičení, zonglování, arteterapii, muzikoterapii či józe. Předsedkyně spolku a odborná garantka projektu Ivana Fellnerová

z Přírodovědecké fakulty UP zdůrazňuje, že porozumění vlastnímu tělu je klíčové pro zvládání každodenních obtíží. „Celý život popularizují fyziologii. Když lidem ukážete, jak jejich tělo funguje, přestanou mít strach. A když strach ustoupí, objeví se chuť něco změnit,“ uvádí vysokoškolská pedagožka. Říká, že psychická kondice a fyzické zdraví jsou propojené nádoby. Více na www.pevnostpoznani.cz/seniory/bs3v/

Kotelna se změnila v království dobrých knih

Bývalá výměníková stanice se proměnila v moderní pobočku Knihovny města Olomouce. Pobočka

s názvem Kotelna, odkazujícím na původní využití budovy, vznikla v jedné z nejlidnatějších částí města,

v lokalitě Povel, Nové Sady a Nová Ulice, kde žije přibližně 30 tisíc obyvatel. Kromě půjčování knih nabízí také prostor pro besedy, tvořivé dílny a další aktivity.

Opravená budova na Trnkově ulici, v níž našlo domov přibližně 15,5 tisíce knih, má strategickou polohu a zaplňuje část města, kde dlouhodobě chyběly knihovny i komunitní prostory. „Pobočka Kotelna je krásným příkladem propojení architektury s účelností. Nabízí vše potřebné pro provoz moderní knihovny a zároveň vytváří přívětivé, prosvětlené a otevřené prostředí, nejen uvnitř budovy, ale i na zahradě,“ uvedla ředitelka Knihovny města Olomouce Lenka Prucková.

Přijďte se podívat, půjčit si knihu nebo poslechnout některou přednášku.

(red)

Jak podpořit u dětí schopnost zvládat změnu?

Mnozí z nás si v seniorském věku znovu zažívají roli pečujících – tentokrát jako babičky a dědečkové, někdy už i prababičky a pradědečkové. Hlídáme, vyzvedáváme ze školky, ze školy, pomáháme s úkoly, nasloucháme dětským starostem. A často se přitom ptáme: Jak dětem dnešní doby opravdu porozumět? Kde se mohou naše vzdálené světy protnout?

Svět dnešních dětí je jiný. Technologie, tempo změn, nároky školy i společnosti – to vše vytváří prostředí, které klade na děti nové požadavky. Jedním z nejdůležitějších je schopnost adaptace, tedy přizpůsobení se změnám a novým podmínkám. Právě tomu se bude věnovat beseda s terapeutkou Zdenkou Štefanidesovou s názvem Jak podpořit u dětí schopnost zvládat změnu. Proč je to tak důležité? Pro dětský organismus je klíčové nastartovat již v raném věku schopnost přizpůsobovat se změnám. Dítě, které se

umí adaptovat, zvládá lépe přechod do školky či školy, nové kolektivy, změny denního režimu i nečekané situace. V procesu vzdělávání je dnes adaptabilita jednou z klíčových dovedností. Zahrnuje flexibilitu, tedy schopnost měnit pohled na situaci a hledat nové cesty, odolnost, chuť učit se novým věcem i zdravé reakce na nepředvídatelné situace. Děti, které si to vše osvojí, mají pevnější půdu pod nohama – nejen ve škole, ale i v budoucím životě.

Jak to souvisí s námi, prarodiči? Možná si říkáte: „Tohle je přece úkol rodičů a učitelů.“ Ne tak docela, protože právě my prarodiče často představujeme stabilní, laskavou a bezpečnou oporu. Jsme těmi, kdo mají čas naslouchat, vyprávět vlastní příběhy o tom, jak jsme zvládali změny my. I my můžeme dětem ukázat, že nejistota je přirozenou součástí života. Na besedě Jak podpořit u dětí schopnost zvládat změnu si s lektorkou Zdenkou Štefanidesovou

mj. povíme, jak může pečující osoba přirozeně rozvíjet flexibilitu dítěte, jak reagovat na dětský strach z nových situací, podporovat samostatnost bez zbytečného tlaku, jak s dětmi mluvit o změnách, aby jim lépe rozuměly. Získáme tipy, které lze využít při každodenním kontaktu s vnoučaty.

Beseda se uskuteční v RC Heřmánek (Náves svobody 41, Olomouc – Holice; <https://rc-hermanek.cz/>) ve středu 20. 5. 2026, 13.00–14.30 a bude příležitostí sdílet zkušenosti, otázky i radosti z péče o mladou generaci, protože i my, senioři, se učíme. Právě naše otevřenost a ochota přemýšlet nad novými přístupy je nejlepším příkladem adaptace pro naše vnoučata a pravnoučata. Těšíme se na společné setkání i diskusi. Přihlášky formou sms na tel: 777 007 279, do poznámky: jméno účastníka + beseda. Vstup zdarma.

**Srdečně zveme
Tým RC Heřmánek**

Kde se v americkém Kansasu vzala „německá Olomouc“?

Ve druhé polovině 19. a na počátku 20. století odcházely do Spojených států tisíce obyvatel českých zemí. Jak počet emigrantů rostl, začal si rakouský stát dělat starosti, a proto úřady zkoušely konfiskovat propagační tiskoviny a zabavovaly letáky lodních společností, které zajišťovaly spojení s New Yorkem především z Hamburku, ale také z Brém. Moc to ale nepomáhalo a lidé se za oceán stěhovali. Právě z Brém se kolem roku 1880 do vysněné země vydalo i několik rodin z Olomouce a střední Moravy. Nový domov našly v Kansasu, kde jejich potomci žijí dodnes.

Německy hovořící Olomoučané

Při důkladném pohledu do mapy státu Kansas objevíme okres Barton s okresním městem Great Bend a také městečko s nápadně povědomým názvem Olmitz. Ano, Olmitz se původně jmenoval Olmütz a tento název záměrně odkazoval k Olomouci, přesněji k jejímu německému pojmenování. První rodiny osadníků sem totiž přišly právě z Olomouce a šlo o německy hovořící Moravané. Dnes jménem známe například rodiny Johanna Bahra, Petera Bracka a rodinu Riedlovu. Víme rovněž, že

Johann Bahr přišel do Spojených států z Břevence, místní části Šumvaldu, která tehdy nesla německý název Trebenz. Riedlovi pocházeli ze Šumvaldu a do Ameriky odešli už v roce 1877.

Lidé se do nového světa přesouvali postupně, mimo jiné i podle toho, jaké zprávy přicházely na Moravu od přátel a příbuzných, kteří už za Atlantikem žili. Rozhodnutí to jistě nebylo jednoduché. Člověk musel prodat veškerý majetek, rozloučit se s dosavadním domovem a vydat se na několik týdnů dlouhou cestu přes oceán. „Z Evropy odplul Johann Bahr z německých Brém na

lodi Rhein a 15. května 1885 dorazil do New Yorku,“ píše se v genealogii rodu Bahrových a Riedlových.

Dodejme ještě, že do Spojených států neodcházeli jen německy, ale i česky mluvící Moravané. Ostatně i v rodinách, které zamířily z Moravy právě do Kansasu, jsou v historii doloženy sňatky s českými sousedy. A zatímco ve staré domovině se vztahy Čechů s Němci trvale zhoršovaly, zde v Kansasu se nakonec ze všech stali Američané...

Nádraží, pošta a obchody

První osadníci ze střední Moravy se v místě pozdější obce Olmütz, tedy Olmitz, usadili pravděpodobně v roce 1881. V roce 1885 pak město Olmitz oficiálně založili. Zpočátku se zdálo, že má osada poměrně nadějně vyhlídky. Bylo zde zřízeno nádraží dráhy Missouri Pacific Railroad a už 11. dubna 1881 tady vznikla pošta, která mimochodem funguje dodnes. První obchod si tu otevřel pravděpodobně už v roce 1881 Peter Brack, zatímco roku 1885 otevřel další obchod jiný obyvatel městečka, jistý C. M. Kreiser. Už v roce 1889, konkrétně 9. května, zde byl vysvěcen poměrně velký katolický kostel sv. Anny. Ten v roce 1913 vyhořel a následně byl znovu postaven.

Olmitz se mohl pochlubit i překvapivě rozsáhlým školstvím. V roce 1903 zde vznikla farní škola sv. Anny pro první až osmý ročník, jejíž učitelský sbor zajišťovaly Sestry adorující Nejdrahocennější krev z Wichity. Na této škole byla od roku 1927 dokonce zavedena i středoškolská výuka. Vrchol zdejšího školství trval až do roku 1949, kdy se konaly poslední maturity. Děti postupně ubývalo, přesto však škola poskytovala vzdělání pro první až osmý ročník až do roku 1976. Poté byla škola sv. Anny informována, že komunita řádových

sester z Wichity nemůže kvůli nedostatku učitelek zajistit pedagogický sbor pro další rok, a farnost školu nakonec uzavřela.

V prvních desetiletích 20. století se kansaské Olomouci dařilo docela dobře. V roce 1910 byl Olmitz počítán mezi větší vesnice svého okresu. V té době tu byla banka, tři obchody se smíšeným zbožím, tři obilná sila, hotel, železářství i další maloobchodní provozovny. Městečko mělo také telegraf, expresní pobočky a poštu pro peněžní poukázky se dvěma venkovskými trasami. Právě tehdy dosáhl počet obyvatel svého maxima, když obec čítala 200 lidí.

Počet obyvatel klesá

Dnes je Olmitz malou obcí v okrese Barton v Kansasu, přibližně 26 kilometrů severozápadně od okresního sídla Great Bend. Podle sčítání lidu z roku 2020 zde žilo 90 obyvatel. Počet obyvatel této obce dlouhodobě klesá. V roce 1970 měla 161 obyvatel a ještě v roce 2010 se zde k pobytu hlásilo 114 lidí. Poslední sčítání lidu Spojených států z roku 2020

napočítalo v Olmitzu 40 domácností a 29 rodin. Hustota zalidnění činila 566 osob na čtvereční míli (218,5/km²). V obci bylo napočítáno 56 bytových jednotek. Přestože má Olmitz jen malou populaci, stále zde funguje vlastní pošta. Pokud bychom se sem dnes vypravili, našli bychom zde dosud kostel svatě Anny i restauraci.

Misie ze staré vlasti

Pojátkem vystěhovalců se starou vlastí bývala mimo jiné i víra. Do Kansasu i do jiných částí Spojených států mířily z českých zemí misionářů. Tyto misie z olomoucké arcidiecéze osobně velmi podporoval jeden z nejpopulárnějších a nejznámějších novodobých arcibiskupů Antonín Cyril Stojan. Dalšími duchovními v těchto osadách bývali kněží, kteří sami do Ameriky přišli jako přistěhovalci.

V osadách, které v Kansasu i jinde zakládali přistěhovalci z Evropy, sloužili jako duchovní mnozí kněží s českými kořeny. V okolních malých městech bychom mohli potkat

například kněze Jana Veseckého, Františka Krcha či později slavného Emila Kapauna. Přímo v městečku Olmitz působil od roku 1891 jeden z nich. Zajímavé je, že šlo o kněze české národnosti, který tady povzbuzoval víru u německojazyčných krajanů. Samozřejmě musel ovládat i jejich jazyk a rovněž angličtinu, jinak by nemohl být ve své práci úspěšný. Jmenoval se Jan M. Sklenář, narodil se nedaleko Domažlic, ale už ve dvanácti letech se s rodiči a bratrem a sestrou vystěhovali do Ameriky, konkrétně do Wisconsinu. Jan studoval na koleji v Kansasu a posléze absolvoval bohosloví v Cincinnati. Jeho prvním působištěm byla pozice kaplana právě v Olmitzu, kde byl tou dobou farářem p. Disselkamp. Z Olmitzu byl krátce přeložen na jiné působiště, aby se za rok zase vrátil. V kansaské Olomouci se mu nejspíš dařilo dobře. V jeho medailonku v chicagském listu Kato-
lík z 12. července 1940 se píše, že Sklenář dobře ovládal nejen češtinu a angličtinu, ale i němčinu, takže se s německými věřícími mohl domluvit bez problémů. A mimochodem, zmíněný chicagský česky psaný list z roku 1940 tvrdí, že v městečku Olmitz žili tehdy nejen původní olomoučtí Němci, ale také lidé českého původu.

Nakonec dostal otec Sklenář za úkol starat se o věřící v řadě osad a malých městeček roztroušených v ohromné, řídce osídlené krajině Kansasu. Jeho nejvzdálenější osada se nacházela ve vzdálenosti 150 mil od Olmitzu! Redaktor chicagského listu o něm napsal, že se otec Sklenář stal „pionýrem této diecéze“. Nás může těšit, že dlouhá léta byla východiskem jeho snaživých cest právě kansaská Olomouc a v pozdějších letech pak další povědomě znějící kansaské městečko, a to Pilsen.

Zdroje: © Kathy Alexander / Legends of Kansas; Genealogie rodu Riedlových www.riedl.cz/billAV.html;

Katolík, časopis věnovaný zájmům Čechů amerických, 12. července 1940

Michal Foltá

Víkendová zábava, která dává smysl

Každý prarodič ví, že čas strávený s vnoučaty je ten nejceněnější. Někdy je ale těžké vymyslet program, který by nadchl energické školáky a zároveň byl příjemný i pro nás.

Pokud hledáte místo, kde se poji radost z objevování, kreativita a trocha toho zdravého pohybu, máme pro vás tip: Vědecké dílny v Pevnosti poznání.

Pevnost poznání v areálu Korunní pevnůstky je živým místem, kde se věda stává hrou. Dílničky jsou navrženy tak, aby propojily generace. Zatímco vnoučata nadšeně míchají pokusy v laboratoři, vy můžete sledovat jejich pokroky, zapojit se do tvoření nebo si užít pohled na hvězdné nebe.

Vědecké dílny jsou spojením tří světů:

1. Kreativní dílna – tady ožívá fantazie. Budete společně vyrábět, konstruovat a zkoušet věci, které si děti poté odnesou domů.
2. Laboratoř poznání – bezpečné a hravé pokusy pod vedením zkušených lektorů.

3. Digitální planetárium – pohodlně se usadíte a necháte se unášet vesmírem. Ideální chvíle pro odpočinek u krás kosmu.

Balíček Vědeckých dílen můžete prozkoumat každou sobotu a neděli od 10:30 do 16:30 hod. Workshopy jsou krátké (cca 30 minut), takže děti udrží pozornost a vy se neunavíte. Každý měsíc navíc měníme téma, takže se k nám můžete pravidelně

vracet a vždy objevíte něco nového. Celý balíček tří aktivit má jednu cenu 145 Kč (pokud již máte vstupenku do muzea) nebo 170 Kč (samostatný vstup jen do dílen).

Přijďte se přesvědčit, že být „moderním prarodičem“ je skvělá zábava. Vaše vnoučata budou na víkend plný pokusů a objevů v Pevnosti poznání vzpomínat ještě dlouho.

Lucie Jarmarová, Pevnost poznání

Vůně tvarůžků: Olomoucký tvarůžkový festival je za rohem

Dva dny plné folkloru, hudby, zábavy, gastronomických specialit a především tvarůžků. To je devátý ročník Olomouckého tvarůžkového festivalu, který se v centru města chystá na 18. a 19. dubna vždy od 10 do 18 hodin. Letos bude navíc i oslavou 150. výročí výroby Olomouckých tvarůžků v Lošticích.

Kromě tradičně bohatého programu se tak můžete těšit i na speciální narozeninové aktivity u stánku firmy A. W. z Loštic. „Mezi návštěvníky festivalu plánujeme rozdat symbolických 150 kilo tvarůžků ve formě stogramových balení. Můžou nám také

zanechat narozeninové přání na stěně vedle našeho stánku nebo se vyfotit u stylového fotopointu,“ upřesnil Leoš Kalandra z A. W.

Tvarůžky na slano, na sladko, studené i teplé. Ve formě zákusků, pomazánek, dipů, krémů, jako součást burgerů, masa, palačinek, bramboráků, pizzy, polévky i sushi. A ještě stále to není všechno. Olomoucký tvarůžkový festival každoročně nabízí syrečky na nejrůznější způsoby. Letos je opět připraví moravské restaurace a podniky, které se mohou pyšnit špičkovou gastronomií i doporučením v průvodci Gault&Millau Czechia.

Olomoucký tvarůžkový festival však láká také na pestrý doprovodný program. „Na Horním náměstí se vystřídají folklorní soubory jako například Hanácký mužský sbor Rovina, hanácký národopisný soubor Olešnica či moderní cimbálová muzika Cimballica. Hlavní hvězdou bude skupina Žlutý pes a vystoupí i oblíbený Honza Mlčoch s písněmi Karla Gotta nebo multižánrová kapela Nedivoč,“ vyjmenovala Lucie Rozbořilová z oddělení organizace společenských akcí olomouckého magistrátu. Program na Dolním náměstí bude bližší dětem. www.tvaruzkovyfestival.olomouc.eu

I letos se sejdem „u Svitav“. První vycházka vedla za olomouckým Golemem

I v letošním roce spolu budou sou-
těžit olomoučtí a královéhradečtí
senioři v počtu absolvovaných pěších
kilometrů, aby se pak sešli napůl
cesty mezi svými městy, tedy u vý-
chodočeských Svitav. První společná
procházka 25 olomouckých seniorů

z cyklu „Sejdeme se u Svitav“ se
konala ve čtvrtek 12. února a zavedla
účastníky ke kovové soše svatého
Kryštofa s malým Ježíškem na rame-
ni. Čtyřmetrová skulptura patrona
poutníků drží ochrannou ruku nad
řidiči a shlíží na provoz na dálnici

u Nemilan od října 2005. Olomouč-
né soše pro její robustní podobu dali
přezdívku Golem. Společné focení
proběhlo nejen u tohoto kolosu, ale
také u krásné kapličky a výlet pak
byl ukončen posezením v pivovaru
Buchák. **(dp) Foto: archiv**

Naplánujte si zážitky v Olomouci

Olomoucký tvarůžkový festival

18.–19. 4. 2026 ■ Horní a Dolní náměstí

Devátý ročník festivalu plného tvarůžkových specialit, regionálních piv, koncertů, folklorních vystoupení, doprovodného programu pro celou rodinu a především skvělých zážitků. V letošním roce na něm navíc oslavíme 150 let výroby Olomouckých tvarůžků. ■ tvaruzkovyfestival.olomouc.eu

Olomoucká muzejní noc

15. 5. 2026

Využijte jedinečné příležitosti a navštivte olomoucké galerie, muzea a další kulturní instituce v neobvyklé atmosféře pátečního večera a noci. Každoročně se otevírají desítky míst a nechybí mezi nimi ani ty, které jsou v průběhu roku veřejnosti nepřístupné. Chystá se také doprovodný program a slavnostní zahájení.

■ olomouckamuzejninoc.cz

Svátky města

5.–6. 6. 2026 ■ Horní náměstí

Na začátku června slavíme v Olomouci každoročně Svátky města. Historickým průvodem, do kterého se zapojuje i široká veřejnost, si připomínáme naši patronku svatou Pavlínu, která podle legendy pomohla městu před morovou nákazou. Součástí oslav je i program pro veřejnost či chrámový koncert v kostele svatého Mořice. ■ svatky mesta.olomouc.eu

Promenádní koncerty

od června do srpna vždy v neděli ■ Rudolfova alej

Tradiční cyklus promenádních koncertů v hudebním altánku ve Smetanových sadech, kterými v Olomouci zakončujeme prázdninové víkendy. ■ promenadnikoncerty.olomouc.eu

Večerní pohoda u Trojice

srpnové pátky ■ Horní náměstí

Sedmý ročník multižánrového hudebního festivalu v historickém centru Olomouce. Vybrané letní pátky se centrum města rozezní koncerty pod širým nebem. Střídat se budou nejrůznější hudební žánry, mezi kterými nebude chybět jazz, folk, pop či šanson.

■ pohodautrojice.olomouc.eu

Mezinárodní festival vojenských hudeb

28.–29. 8. 2026 ■ Horní náměstí

Po ložské pauze se do Olomouce vrací dvoudenní přehlídka dechových vojenských souborů z České republiky i ze zahraničí. Těšit se můžete na program na Horním náměstí i na tradiční chrámový koncert. ■ mfvh.olomouc.eu

Dny evropského dědictví

7.–13. 9. 2026

Na začátku září se i Olomouc každoročně zapojuje do oslav Dnů evropského dědictví. Po celý týden ve městě probíhají nejrůznější komentované prohlídky a procházky. Páteční večer patří slavnostnímu open air představení a víkend desítkám otevřených památek. ■ ded.olomouc.eu

Olomouc Design Days

1.–30. 11. 2026

Čtvrtý ročník festivalu, který v Olomouci představí během celého měsíce design ve všech podobách. Chystají se výstavy, přednášky, workshopy, semináře a spousta dalšího.

■ olomoucdesigndays.cz

tourism.olomouc.eu